

Uzasadnienie

Na skutek skargi złożonej na obwinionego radcę prawnego M. K. (1) przez Panią B. S., Rzecznik Dyscyplinarny (...) (dalej: Rzecznik Dyscyplinarny) przeprowadził postępowania, w wyniku którego obwinionemu przedstawiony został zarzut popełnienia przewinienia dyscyplinarnego polegającego na tym, że pomimo wyznaczenia go w trybie przepisu art. 21 ust. 2 Ustawy o radcach prawnych (dalej: (...)) decyzją Dziekana Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. z dnia 7 maja 2019 r. na zastępcę zmarłego i skreślonego z listy radców prawnych - radcy prawnego M. K. (2) i otrzymania w dniu 18 czerwca 2019 r. wezwania z dnia 6 czerwca 2019 r. Sądu Rejonowego (...) (...) (...), IX Wydział Cywilny, w sprawie o sygn. akt (...) z powództwa (...) W. przeciwko M. S., B. S. i P. S., w której radca prawny M. K. (2) był pełnomocnikiem B. S. - do uzupełnienia braku formalnego sprzeciwu wniesionego w tej sprawie przez dołączenie jednego odpisu sprzeciwu wraz z odpisami jego załączników, pod rygorem odrzucenia sprzeciwu – pismem z 22 czerwca 2019 r. obwiniony poinformował Sąd, że nie występuje w tej sprawie w roli pełnomocnika w stosunku do żadnej ze stron i braku formalnego sprzeciwu z tego powodu nie uzupełnił, w wyniku czego nakaz zapłaty w stosunku do B. S. uprawomocnił się co do obowiązku solidarnej zapłaty (...) zł, a zasądzona w ten sposób kwota obejmowała część roszczenia przedawnionego, co do którego w sprzeciwie podniesiony został zarzut przedawnienia, co spowodowało, że w toku dalszego postępowania zarzut przedawnienia uwzględniony został przez sąd w stosunku do współdłużników solidarnych B. S. i skutkowało to zasądzeniem od nich ostatecznie kwoty (...) zł. Takie zachowanie obwinionego w ocenie Rzecznika Dyscyplinarnego stanowiło naruszenie zasad etyki obowiązujących radcę prawnego nakazujących wykonywanie czynności zawodowych rzetelnie i zgodnie z prawem, sumiennie oraz z należyłą starannością uwzględniającą profesjonalny charakter działania, tj. naruszenie postanowień art. 64 ust. 1 w zw. z art. 21 ust 2 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 12. ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (w brzmieniu ustalonym Uchwałą nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego – dalej: (...)) w zw. z art. 504 § 1 k.p.c. w zw. z § 25 ust. 1 – 3 Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego (w brzmieniu ustalonym Uchwałą nr 94/ (...) Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 13 czerwca 2015 r. w sprawie Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego).

W odpowiedzi na wniosek o ukaranie obwiniony podniósł, iż dochował należytej staranności w działaniach do jakich został zobowiązany zgodnie z decyzją Dziekana (...) (...) W. z dnia 7 maja 2019 r. w sprawie wyznaczenia obwinionego na zastępcę zmarłego i skreślonego z listy radców prawnych - radcy prawnego M. K. (2). Obwiniony wskazał, że uzyskał z Sądu Rejonowego (...) (...) (...) wiarygodną i nie wymagającą dalszej weryfikacji pisemną informację, że Sąd tenże nie prowadzi żadnych nieprawomocnych postępowań, w których pełnomocnikiem byłby r. pr. M. K. (2). Z tych względów był uprawniony do przyjęcia, że może udzielić odpowiedzi w sprawie prowadzonej w Sądzie Rejonowym (...) (...) (...), IX Wydział Cywilny o sygn. akt (...), iż nie jest w tej sprawie pełnomocnikiem. Ponadto w pakiecie dokumentów, jakie otrzymał z kancelarii r. pr. M. K. (2) nie znalazł żadnych dokumentów wskazujących, że w sprawie o sygn. akt (...) r. pr. M. K. (2) był pełnomocnikiem którejś ze stron procesu. Działał więc zgodnie z przepisami, (...) i wykonał prawidłowo decyzję Dziekana (...) (...) W.. Obwiniony podniósł, że z uwagi na brak informacji, iż r. pr. M. K. (2) mógł być pełnomocnikiem w sprawie o sygn. akt (...) nie był zobowiązany do przeprowadzania jakichkolwiek czynności w sądzie, a nawet nie mógłby tego zrobić, gdyż nie mógł okazać pełnomocnictwa w sprawie udzielonego r. pr. M. K. (2).

Sąd ustalił co następuje.

B. S. w dniu 10 października 2018 r. udzieliła radcy prawnemu M. K. (2) pełnomocnictwa do jej zastępowania w sprawie o sygn. akt (...).

Dowód: Pełnomocnictwo z 10 października 2018 r. – k.40

W dniu 15 października 2018 r. r. pr. M. K. (2) złożył w imieniu B. S. sprzeciw od nakazu zapłaty z dnia 3 sierpnia 2018 r. wydanego przez referendarza sądowego Sądu Rejonowego (...) (...) (...), VII Wydział Cywilny w sprawie o (...) z powództwa (...) W. przeciwko M. S., B. S. i P. S. o zapłatę (...) zł.

W sprzeciwie tym m.in. r. pr. M. K. (2) podniósł zarzut przedawnienia.

Dowód: Nakaz zapłaty z 3 sierpnia 2018 r. – k. 41-42

Sprzeciw od nakazu zapłaty z 15 października 2018 r. – k. 37-39

Pismem z 28 maja 2019 r. Dziekan Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. wystosowanym do Sądów oraz do obwinionego poinformował, że zgodnie z decyzją z 7 maja 2019 r. w przedmiocie wyznaczenia radcy prawnego M. K. (1), nr w wpisu (...) zastępcą zmarłego i skreślonego z listy radców prawnych radcy prawnego M. K. (2), obwiniony uprawniony jest do zastępowania stron dotychczas zastępowanych przez r. pr. M. K. (2) w sprawach rozpoznawanych w tychże sądach. Zawiadomienie Dziekana zostało wystosowane również do Sądu Rejonowego (...) (...) (...).

Dowód: Zawiadomienie Dziekana (...) pismo z 28 maja 2019 r. - k. 43

Pismem z 6 czerwca 2019 r. Sąd Rejonowy (...) (...) (...), IX Wydział Cywilny w sprawie o sygn. akt (...) z powództwa (...) W. przeciwko M. S., B. S. i P. S., w której r. pr. M. K. (2) był pełnomocnikiem B. S. i wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty – wezwał radcę prawnego M. K. (1) do uzupełnienia braku formalnego sprzeciwu przez dołączenie jednego odpisu sprzeciwu wraz z odpisami jego załączników pod rygorem odrzucenia sprzeciwu. Pismo zostało odebrane przez radcę prawnego M. K. (1) w dniu 18 czerwca 2019 r.

Dowód: wezwanie z 6 czerwca 2019 r. wraz z elektronicznym potwierdzeniem odbioru w dniu 18 czerwca 2019 r. – k. 44-45

Pismem z 22 czerwca 2019 r. radca prawny M. K. (1) poinformował Sąd Rejonowy (...) (...) (...), IX Wydział Cywilny, w sprawie o sygn. akt (...), że na dzień sporządzania tego pisma nie występuje w tej sprawie w roli pełnomocnika w stosunku do żadnej ze stron.

Dowód: Pismo z 22 czerwca 2019 r. – k. 46

Postanowieniem z 3 września 2019 r. Sąd Rejonowy (...) (...) (...), IX Wydział Cywilny, w sprawie sygn. akt (...) odrzucił sprzeciw B. S. z uwagi na nieuzupełnienie jego braków formalnych w określonym terminie.

Postanowienie zostało doręczone obwinionemu.

Dowód: Postanowienie z 3 września 2019 r. wraz z pismem z 9 września 2019 r. – k. 47

Wyrokiem z 19 grudnia 2019 r. Sąd Rejonowy (...) (...) (...), IX Wydział Cywilny, w sprawie o sygn. akt (...) zasądził na rzecz (...) W. od współdłużników solidarnych B. S. kwotę (...) zł, a w pozostałym zakresie powództwo oddalił z uwagi na podniesiony zarzut przedawnienia. Sąd wskazał też w uzasadnieniu, że sprzeciw złożony przez r. pr. M. K. (2) w imieniu B. S. został prawomocnie odrzucony postanowieniem z 3 września 2019 r.

Dowód: Wyrok z 19 grudnia 2019 r. wraz z uzasadnieniem – k. 50-58

Stowarzyszenie (...) z s. (...) W. przekazało B. S. kontakt do r. pr. M. K. (2), zaś B. S. udzieliła r. pr. M. K. (2) pełnomocnictwa na piśmie, podała swoje dane kontaktowe i przekazała dokumenty związane ze sprawą. B. S. nigdy nie spotkała się z r. pr. M. K. (2). B. S. wiedziała, że w jej imieniu został wniesiony sprzeciw, informację taką przekazały jej osoby ze Stowarzyszenia (...). Po wniesieniu sprzeciwu B. S. nie miała już żadnych wiadomości o tej sprawie. W listopadzie 2019 r. B. S. dowiedziała się od swojego byłego męża, że jej sprzeciw, jaki został w jej imieniu złożony został odrzucony przez sąd. Obwiniony nigdy nie kontaktował się z B. S.. Po uzyskaniu informacji o odrzuceniu sprzeciwu B. S. skontaktowała się ze Stowarzyszeniem (...), które wskazało jej nowego pełnomocnika. Od byłego męża B. S. dowiedziała się, że jej nowym pełnomocnikiem został ustanowiony obwiniony, a sąd wezwał obwinionego do uzupełnienia pisma zawierającego sprzeciw do nakazu zapłaty, ale obwiniony nie uzupełnił sprzeciwu, tylko odpisał do sądu prowadzącego sprawę, że nie jest pełnomocnikiem B. S. i w konsekwencji sprzeciw został odrzucony. Obwiniony nie złożył wniosku o przywrócenie terminu mimo doręczenia obwinionemu postanowienia o odrzuceniu sprzeciwu, obwiniony nie podjął też żadnych innych działań w tej sprawie.

Dowód:

- zeznania świadka B. S.
- wyjaśnienia obwinionego

Wyrok zasądający wobec B. S. uprawomocnił się.

Obwiniony w ogóle się nie kontaktował z B. S. na jakimkolwiek etapie tej sprawy.

W pakiecie dokumentów, jakie obwiniony otrzymał od syna zmarłego r. pr. M. K. (2) nie było sprawy B. S..

Dokumenty były przekazane w worku, nieuporządkowane, bez jakiegokolwiek spisu spraw, które te dokumenty zawierają. Z tych powodów, a także w celu należytego wykonania obowiązków wynikających z decyzji Dziekana (...) obwiniony powiadomił pisemnie wszystkie sądy (...) (...) o tym, iż został wyznaczony zastępcą r. pr. M. K. (2) i zawnioskował o wskazanie sygnatur spraw prowadzonych przez r. pr. M. K. (2). Odpowiedź na ten wniosek otrzymał obwiniony m.in. z I i VIII Wydział Sądu Rejonowego (...) oraz od Prezesa tego Sądu. I Wydział Cywilny wskazał, że nie prowadzi spraw, w których r. pr. M. K. (2) byłby pełnomocnikiem stron, VIII Wydział wskazał 7 spraw, w których r. pr. M. K. (2) był pełnomocnikiem stron, a Prezes Sądu wskazał na 9 spraw w których r. pr. M. K. (2) był pełnomocnikiem stron, jednak podał, że wszystkie sprawy prowadzone przez r. pr. M. K. (2) zostały prawomocnie zakończone.

Dowód: wyjaśnienia obwinionego

Obwiniony otrzymał pismo z 6 czerwca 2020 r., z Wydziału IX Sądu Rejonowego (...), w którym nie wskazano, że dotyczy sprawy prowadzonej przez r. pr. M. K. (2). Obwiniony skontaktował się z Sekretariatem Wydziału IX Sądu Rejonowego (...) w celu ustalenia, czego dotyczy sprawa i pismo z sądu, jednocześnie informując, że nie reprezentuje żadnej z wymienionych w piśmie osób. W piśmie z dnia 28 czerwca 2019 r. obwiniony poinformował Wydział IX Sądu Rejonowego (...), że nie jest pełnomocnikiem żadnej strony w tym postępowaniu, którego dotyczy korespondencja z sądu.

Obwiniony otrzymał postanowienie z dnia 3 września 2019 r. o odrzuceniu sprzeciwu B. S.. Obwiniony nie zaskarżył postanowienia o odrzuceniu sprzeciwu B. S. w przedmiotowej sprawie i nie wniósł ewentualnie o przywrócenie terminu do uzupełnienia braków sprzeciwu. B. S. nie otrzymała od obwinionego informacji o odrzuceniu sprzeciwu.

Dowód: wyjaśnienia obwinionego**Sąd zważył, co następuje.**

Sąd Dyscyplinarny po wszechstronnej analizie materiału dowodowego zebranego w sprawie i po przeprowadzeniu dowodu z wyjaśnień złożonych przez obwinionego na rozprawie uznał, że obwiniony jest winien popełnienia zarzucanego jemu przewinienia dyscyplinarnego, polegającego na nienależytym wykonywaniu obowiązków zawodowych radcy prawnego. Faktem bezspornym było to, że obwiniony został wyznaczony w trybie przepisu art. 21 ust. 2 URP decyzją Dziekana Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. z dnia 7 maja 2019 r. na zastępcę zmarłego i skreślonego z listy radców prawnych – r. pr. M. K. (2).

Bezspornym też jest fakt otrzymania w dniu 18 czerwca 2019 r. wezwania z 6 czerwca 2019 r. z Sądu Rejonowego (...) (...) (...), IX Wydział Cywilny w sprawie o sygn. akt (...) z powództwa (...) W. przeciwko M. S., B. S. i P. S., w której r. pr. M. K. (2) był pełnomocnikiem B. S.. Wezwaniem tym Sąd Rejonowy (...) (...) (...), IX Wydział Cywilny wezwał obwinionego do uzupełnienia braku formalnego sprzeciwu wniesionego w tej sprawie przez dołączenie jednego odpisu sprzeciwu wraz z odpisami jego załączników pod rygorem odrzucenia sprzeciwu.

Bezspornym jest też, że pismem z 22 czerwca 2019 r. obwiniony poinformował Sąd, że nie występuje w tej sprawie w roli pełnomocnika w stosunku do żadnej ze stron i braku formalnego nie uzupełnił, w wyniku czego nakaz zapłaty

w stosunku do B. S. uprawomocnił się co do obowiązku solidarnej zapłaty (...) zł, a zasądzona w ten sposób kwota obejmowała część roszczenia przedawnionego, co do którego w sprzeciwie podniesiony został zarzut przedawnienia, który w toku dalszego postępowania uwzględniony został przez tenże sąd w stosunku do współdłużników solidarnych i skutkujący zasądzeniem od nich ostatecznie kwoty (...) zł.

W ocenie Sądu Dyscyplinarnego w przedmiotowym stanie faktycznym nie sposób było uznać, że obwiniony podjął niezbędne działania celem wyjaśnienia tego, czy w przedmiotowej sprawie o sygn. akt (...) stał się pełnomocnikiem którejś ze stron. Obwiniony popełnił delikt dyscyplinarny, a jego brak działania stanowił naruszenie zasad etyki obowiązujących radcę prawnego. W ocenie Sądu Dyscyplinarnego z obowiązku świadczenia usług prawnych w rozumieniu ustawy o radcach prawnych wynika obowiązek wykonywania tych czynności zawodowych rzetelnie i zgodnie z prawem, sumiennie oraz z należytą starannością uwzględniającą profesjonalny charakter działania. Tylko takie działanie chronić może radcę prawnego przed zarzutem naruszenia postanowień art. 64 ust. 1 w zw. z art. 21 ust 2 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6 i 12. ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (w brzmieniu ustalonym Uchwałą nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego – dalej: (...)) w zw. z art. 504 § 1 k.p.c. w zw. z § 25 ust. 1 – 3 Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego (w brzmieniu ustalonym Uchwałą nr 94/ (...) Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 13 czerwca 2015 r. w sprawie Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego).

W ocenie Sądu Dyscyplinarnego wyznaczenie radcy prawnego w trybie art. 21 ust. 2 URP z urzędu przez Dziekana (...) na zastępcę innego radcy prawnego nakładało na obwinionego jako wyznaczonego radcę prawnego obowiązek podjęcia wszelkich niezbędnych i oczywiście możliwych działań, celem ustalenia stanu spraw i kręgu podmiotów jakie wyznaczony radca prawny ma obowiązek zastępować. Niezbędne działania to w ocenie Sądu takie działania, które są możliwe do podjęcia, a ich nie podjęcie stwarza zagrożenie dla ewentualnego podmiotu zastępowanego. Bez wątplenia obwiniony nie podjął działań niezbędnych i celowych w momencie, gdy otrzymał z Sądu Rejonowego (...) wezwanie do uzupełnienia braków formalnych sprzeciwu. Nawet jeśli z tego wezwania obwiniony nie mógł wywnioskować, którą stronę w przedmiotowej sprawie zastępował r. pr. M. K. (2), to w ocenie Sądu Dyscyplinarnego w zakresie obowiązków obwinionego i w granicach należytego wykonania zleconego przez Dziekana (...) (...) W. obowiązku zastępstwa było podjęcie celowych działań celem ustalenia jaką rolę mógł pełnić w tymże procesie r. pr. M. K. (2). Działania jakie mógł w celu wyjaśnienia przedmiotowej sprawy podjąć obwiniony w ocenie Sądu Dyscyplinarnego były nieskomplikowane, ani też nie były czasochłonne czy pracochłonne, a bez wątplenia też w zupełności możliwe do przeprowadzenia. Wskazać można chociażby na wizytę w sekretariacie Sądu Rejonowego (...) w celu przejrzania akt sprawy o sygn. akt (...). Już na tym etapie przedmiotowej sprawy możliwe było ustalenie stanu sprawy oraz kręgu podmiotów, jakie zastępował w tej sprawie r. pr. M. K. (2). Sąd Dyscyplinarny uznał, że braku działania obwinionego w tym przecież nieskomplikowanym przypadku nie tłumaczy to, że obwiniony otrzymał od tegoż sądu informację na temat spraw, w których pełnomocnikiem procesowym był r. pr. M. K. (2), zgodnie z którą nie była tamże wymieniona sprawa B. S.. Należyta staranność w ocenie Sądu Dyscyplinarnego wymagała na tamtym etapie, aby obwiniony podjął dodatkowe działania mające na celu wyjaśnienie, dlaczego zostało do niego skierowane wezwanie Sądu w sprawie o sygn. akt (...) do uzupełnienia sprzeciwu w tejże sprawie. W ocenie Sądu Dyscyplinarnego nie podejmując celowych i skutecznych działań obwiniony nie dochował należytej staranności, a szkody jakiej doznała B. S. można było uniknąć.

Zgodnie z art. 25 ust. 1 – 3 Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego, zastępca radcy prawnego po doręczeniu decyzji dziekana ma obowiązek niezwłocznie podjąć czynności zmierzające do ustalenia stanu spraw prowadzonych przez zastępowanego radcę prawnego oraz podjąć niezbędne czynności w ramach danego postępowania zmierzające do zabezpieczenia interesów osoby, którą reprezentuje. Zastępca radcy prawnego powinien też podjąć niezbędne czynności w celu skontaktowania się z osobą reprezentowaną i poinformować ją o przyczynach wyznaczenia zastępcy radcy prawnego.

Sąd Dyscyplinarny uznał zatem, że obwiniony swoim brakiem działania naruszył obowiązek wykonywania czynności zawodowych rzetelnie i uczciwie, zgodnie z prawem, zasadami etyki zawodowej oraz dobrymi obyczajami (art. 6

(...) oraz obowiązek wykonywania czynności zawodowych sumiennie oraz z należytą starannością uwzględniającą profesjonalny charakter działania (art. 12 ust. 1 (...)).

Z uwagi na dotychczasowe nienagane wykonywanie zawodu radcy prawnego przez obwinionego, angażowanie się obwinionego w działalność społeczną w samorządzie zawodowym radców prawnych, Sąd Dyscyplinarny uznał, że kara dyscyplinarna upomnienia stanowi wystarczającą sankcję wobec obwinionego, który w ocenie Sądu Dyscyplinarnego nie działał celowo, ani też z chęcią uzyskania na skutek swojego działania jakiegokolwiek przysporzenia. Działanie obwinionego należało ocenić raczej, jako efekt niedochowania należytej staranności. Ponadto Sąd Dyscyplinarny wziął też pod uwagę fakt, że działanie sądu powszechnego w sprawie o sygn. akt (...) wzbudzać mogło uzasadnione wątpliwości, co do staranności podejmowanych działań i informowania stron i pełnomocników o stanie sprawy, czy ich ilości. Sąd Dyscyplinarny wziął bowiem pod uwagę, że Sąd Rejonowy (...) w sprawie sygn. akt (...) w wezwaniu do uzupełnienia sprzeciwu nie wskazał precyzyjnie stron postępowania, ani kogo miałyby zastępować obwiniony w zastępstwie r. pr. M. K. (2), również informacje jakie tenże sąd udzielał obwinionemu okazały się błędne, gdyż z informacji tych wynikało, że sąd ten nie prowadzi spraw z udziałem r. pr. M. K. (2), które są nieprawomocnie zakończone.

O kosztach postępowania Sąd Dyscyplinarny orzekł zgodnie z art. 70⁶ ust. 2 ustawy o radcach prawnych obciążając zryczałtowanymi kosztami postępowania obwinionego. Koszty postępowania wyniosły 1700 zł.

Od niniejszego orzeczenia stronom i Ministrowi Sprawiedliwości przysługuje odwołanie do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, które wnieść można w terminie 14 dni od doręczenia odpisu orzeczenia z uzasadnieniem, za pośrednictwem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowe Izby Radców Prawnych (...) W..